

Από το 1971 μέχρι το 2011 η 21^η Μαρτίου είχε καθιερωθεί από τον ΟΗΕ να εορτάζεται ως «Παγκόσμια Ημέρα Δασοπονίας». Τον Δεκέμβριο του 2012 όμως, η Γενική Συνέλευση του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών κήρυξε την 21η Μαρτίου, ως «Διεθνή Ημέρα Δασών». Με βάση την απόφαση αυτή, όλα τα κράτη μέλη του ΟΗΕ κλήθηκαν να υιοθετήσουν από το 2013 και εντεύθεν, την 21η Μαρτίου, ως την ημέρα κατά την οποία θα τιμάται το δάσος. Περαιτέρω, αποφασίστηκε όπως κάθε χρόνο καθορίζεται και μια θεματική ενότητα για ανάδειξη, όσον αφορά την προσφορά των δασών στην ανθρωπότητα. Θέμα της φετινής χρονιάς, όπως καθορίστηκε από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, είναι: **«Δάση και Οικονομίες»**. Στόχος της Διεθνούς Ημέρας Δασών είναι η περαιτέρω ευαισθητοποίηση του κοινού για τη σημασία των δασικών οικοσυστημάτων και των δασών γενικότερα και έχει καθιερωθεί ως ημέρα για την προβολή της αξίας και σημασίας που έχουν τα δάση, καθώς επίσης και για την ανάγκη προστασίας τους, ώστε να διατηρηθεί η ζωή στον πλανήτη μας.

Τα δάση αποτελούν έναν από τους σημαντικότερους φυσικούς και ανανεώσιμους πόρους του πλανήτη και διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη των οικονομιών αρκετών χωρών. Τα δάση προσφέρουν εισόδημα και υποστηρίζουν εκατομμύρια θέσεις εργασίας παγκοσμίως, παρέχουν ξυλεία, καυσόξυλα, ρητίνες, φαρμακευτικά φυτά και άλλα προϊόντα που αξιοποιούνται στη βιομηχανία, στη γεωργία και στην ενέργεια. Παράλληλα δημιουργούν θέσεις εργασίας και στηρίζουν το εισόδημα πολλών τοπικών κοινωνιών, ιδιαίτερα σε αγροτικές και ορεινές περιοχές. Τεράστια είναι δε, τα οφέλη που προκύπτουν από τα δάση, τα οποία σχετίζονται με το νερό, το κλίμα, τα εδάφη, τον οικουρισμό, τον ενεργειακό εφοδιασμό και τις πρώτες ύλες. Καθώς πολλές χώρες επιδιώκουν να στραφούν προς μια βιώσιμη βιο-οικονομία, τα δασικά προϊόντα προσφέρουν λύσεις βασισμένες στη φύση ως υποκατάστατα υλικών τα οποία προκαλούν ρύπανση στο περιβάλλον. Μέσω επιστημονικών ερευνών κατέστη δυνατή η χρήση του ξύλου, εφόσον αποτελεί προϊόν αειφορικής διαχείρισης, να χρησιμοποιείται πλέον στην ιατρική καθώς και στον κατασκευαστικό τομέα, όπου γίνεται χρήση του ξύλου και των προϊόντων ξυλείας για αντικατάσταση υλικών που χρησιμοποιούνταν και αποτελούσαν αιτίες ρύπανσης του περιβάλλοντος, όπως είναι, ο χάλυβας και το πλαστικό.

Η ζήτηση για δασικά προϊόντα βρίσκεται σε ιστορικά υψηλό επίπεδο. Περίπου 4 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα ξύλου παράγονται παγκόσμια ετησίως, με τη ζήτηση να προβλέπεται να αυξηθεί καθώς ο πληθυσμός αυξάνεται και ο κόσμος επιδιώκει να αντικαταστήσει ζημιωμένα προς το περιβάλλον προϊόντα με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Επίσης έως και 5,8 δισεκατομμύρια άνθρωποι παγκοσμίως χρησιμοποιούν μη ξυλώδη δασικά προϊόντα. Τα μη ξυλώδη δασικά προϊόντα, συμπεριλαμβανομένων των τροφίμων, των φαρμάκων, των ρητινών, των καλλωπιστικών φυτών και των ζωοτροφών, αξίζουν τουλάχιστον 9,41 δισεκατομμύρια δολάρια ετησίως παγκόσμια και έχουν τεράστια δυναμική ανάπτυξης. Το ξύλο ως πηγή ενέργειας συμβάλλει σημαντικά στις οικονομίες τόσο σε οικιακή όσο και σε βιομηχανική κλίμακα. Το ξύλο και ο ξυλάνθρακας παρέχουν απαραίτητη ενέργεια για το μαγείρεμα και τη θέρμανση σε περισσότερους από 2 δισεκατομμύρια ανθρώπους παγκοσμίως, ενώ χρησιμοποιούνται σε βιομηχανική κλίμακα για εφαρμογές ηλεκτρικής ενέργειας και θέρμανσης.

Τα δασικά οικοσυστήματα βρίσκονται συνεχώς κάτω από έντονες πιέσεις λόγω της αύξησης του ανθρώπινου πληθυσμού και τις αυξανόμενες ανάγκες για καλλιεργήσιμη γη για παραγωγή τροφίμων και εισοδήματος. Πολλά δάση υποβαθμίζονται λόγω της μετατροπής της δασικής γης σε γεωργοκτηνοτροφική, της υπερβόσκησης, της μη αειφόρου διαχείρισης των δασών και τη δημιουργία νέων οικιστικών αναπτύξεων. Επιπρόσθετα, οι πυρκαγιές οι οποίες ολοένα και αυξάνονται και εντείνονται ως αποτέλεσμα της κλιματικής κρίσης, συνεχώς καταστρέφουν τεράστιες δασικές εκτάσεις. Κάθε χρόνο χάνονται περίπου 10 εκατομμύρια εκτάρια δάσους, ενώ η υποβάθμιση επηρεάζει σχεδόν 2 δισεκατομμύρια εκτάρια δάσους. Μετά την καταστροφή και την υποβάθμιση των δασών ελευθερώνονται μεγάλες ποσότητες βλαβερών αερίων που συμβάλλουν στην υπερθέρμανση του πλανήτη. Την ίδια ώρα τουλάχιστον το 8% των φυτών και το 5% των ζώων στις περιοχές αυτές, απειλούνται με εξαφάνιση με αποτέλεσμα να μειώνεται η βιοποικιλότητα.

Τα δάση διαδραματίζουν πολλαπλό ρόλο σε παγκόσμια κλίμακα σε διάφορους τομείς. Προσφέρουν τροφή και εργασία και εισοδηματικές ευκαιρίες οι οποίες συνεισφέρουν στην ασφάλεια τροφής και διατροφής. Αποτελούν την βασική πηγή μια μεγάλης ποικιλίας φαρμακευτικών προϊόντων. Αποτελούν επίσης την πηγή παραγωγής ξυλείας, ενώ παράγουν και μια μεγάλη ποικιλία δασικών προϊόντων που αξιοποιούνται σε διάφορους τομείς της οικονομίας. Αποτελούν επίσης, το χώρο της σωματικής αλλά και πνευματικής υγείας για πολλές ομάδες ανθρώπων, ιδιαίτερα αυτών που η κουλτούρα τους είναι άρρηκτα συνυφασμένη με το περιβάλλον μέσα στο οποίο ζουν.

Τεράστιος είναι και ο ρόλος τους στην παραγωγή καθαρού πόσιμου νερού. Σημαντική και με ανυπολόγιστη αξία είναι η προσφορά των δασών σε αγαθά και υπηρεσίες όπως η προστασία της βιοποικιλότητας και η αναψυχή. Τεράστιος είναι επίσης, ο ρόλος των δασών στη δέσμευση του διοξειδίου του άνθρακα - που σήμερα αποτελεί το σημαντικότερο παράγοντα για την υπερθέρμανση του πλανήτη. Επιπρόσθετα, τα δάση απορροφούν και δεσμεύουν διάφορες χημικές ουσίες και στερεά σωματίδια από την ατμόσφαιρα και το έδαφος, δημιουργώντας έτσι ένα πιο υγιεινό περιβάλλον. Συμβάλλουν ακόμα, στην προστασία και ενίσχυση της βιολογικής ποικιλότητας και διασφαλίζουν ευνοϊκές συνθήκες για τη διαβίωση και προστασία πολλών σπάνιων φυτών και ζώων. Τα δάση, κατέχουν εξέχουσα θέση και σημασία μέσα στη φύση και συμβάλλουν ουσιαστικά στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του ανθρώπου. Παράλληλα, οι περιβαλλοντικές λειτουργίες που επιτελούν είναι αναρίθμητες και ζωτικής σημασίας για την ποιότητα ζωής του ανθρώπου, αλλά και για την οικολογική σταθερότητα στον πλανήτη.

Είναι γι' αυτόν ακριβώς τον λόγο που η Διεθνής Μέρα Δασών μας δίνει την ευκαιρία να αναλογιστούμε ότι τα δάση είναι πολύτιμα και δεν πρέπει να υποβαθμίζονται ή να καταστρέφονται. Έχουμε δε την υποχρέωση να φροντίζουμε για την προστασία και επέκταση τους ώστε να συνεχίσουν τη διαχρονική προσφορά τους στον άνθρωπο. Όπως εμείς τα κληρονομήσαμε από τους προγόνους μας και τα χαιρόμαστε, έτσι και εμείς θα πρέπει να τα παραδώσουμε ακέραια στις επόμενες γενιές να τα απολαμβάνουν και να τα χαίρονται.

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΩΝ**